

Forslag

til

Lov om Danmarks deltagelse i det europæiske astronomiske forsknings-samarbejde vedrørende den sydlige stjernehimmel.

Fremsat den 16. december 1966 af *undervisningsministeren*.

Undervisningsministeren bemyndiges til efter Danmarks tiltræden af konventionen af 5. oktober 1962 om en europæisk organisation for astronomisk forskning vedrørende den sydlige stjernehimmel at af-

holde udgifterne til Danmarks bidrag til organisationen i overensstemmelse med konventionen og dennes finansprotokol af 5. oktober 1962.

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

Den astronomiske forskning i Danmark hører til de tidligst etablerede forskninger her i landet og bygger på rige traditioner. Dansk forskning på dette område har da også gennem tiderne opnået betydelig anerkendelse uden for landets egne grænser, og danske astronomer har i vidt omfang på anerkendelsesværdig måde bidraget til det internationale samarbejde inden for denne videnskab.

Den astronomiske forskning har i dag stor betydning for en række andre videnskabsgrene, navnlig inden for fysikken. Der kan her peges på atomfysik, plasmafysik, kosmisk fysik og geofysik. Astronomien er tillige uundværlig for rumforskning og en inspirationskilde til udviklingen af teknologien.

For at udbygge det astronomiske forskningssamarbejde har en række europæiske lande oprettet en organisation for astronomisk forskning. Denne organisation ser gerne Danmarks deltagelse ikke mindst på grund af det høje stade, som Danmarks astronomiske forskning indtager.

Om den nævnte organisation og betingelserne for Danmarks optagelse heri henvises til de følgende bemærkninger.

Undervisningsmin. j. nr. ESO-3.

Baggrunden for konventionen af 5. oktober 1962.

Inden for den astronomiske forskning har der længe været behov for tilvejebringelse af observationsmuligheder fra den sydlige halvkugle, idet fundamentale opgaver for astronomien kun kan løses ved observationer af den sydlige himmel.

På en videnskabelig konference i Leyden i 1953 blev det besluttet at nedsætte en europæisk ekspertkomité bestående af forskere fra Belgien, Frankrig, Holland, Sverige og Vesttyskland. I 1962 var arbejdet i denne komité så fremskredet, at repræsentanter for de ovenfor nævnte stater i Paris kunne underskrive en konvention om oprettelse af en europæisk organisation for astronomisk forskning vedrørende den sydlige stjernehimmel, European Southern Observatory, ESO.

Ekspertkomiteen havde anbefalet at begrænse planen regionalt til de europæiske lande, hvor den astronomiske forskning har særlige forudsætninger for en indsats inden for de særlige områder af astronomien, hvilket således gjaldt de ovenfor omtalte lande.

Konventionen om oprettelse af ESO ratificeredes